

MONDELINGE ZIENSWIJZE

van Arnold van der Bie namens:

Stedin B.V.

Hoorzitting d.d. 11 maart 2010

Zaaknummer 103222_1

Geachte voorzitter en leden van de hoorcommissie,

Inleiding

1. Namens Stedin B.V. (hierna: "Stedin") maak ik graag gebruik van de gelegenheid om een korte mondelinge zienswijze te geven bij het ontwerp-methodebesluit regionale netbeheerders gas voor de periode 2011 – 2013 (de vierde reguleringsperiode). Daarbij zal ik mij beperken tot drie onderwerpen:
  1. het mogelijke onderzoek aansluitdichtheid;
  2. de beleidsregel Aanmerkelijke Investeringen;
  3. de bepaling van de samengestelde output.
2. Voor de goede orde merk ik nog op dat Stedin zich uitdrukkelijk aansluit bij de mondelinge zienswijze die namens Netbeheer Nederland naar voren is gebracht.

Mogelijk onderzoek aansluitdichtheid

3. De vraag welke regionale verschillen moeten worden aangemerkt als objectieve regionale verschillen, waarmee in de tariefregulering rekening moet worden gehouden, speelt in principe al vanaf de eerste reguleringsperiode. In de jaren 2004 tot en met 2006 heeft The Brattle Group een uitgebreid onderzoek verricht naar het bestaan van ORV's voor regionale netbeheerders gas en elektriciteit.

4. De uitkomst van dit onderzoek en het eindrapport van The Brattle Group (van maart 2006) was dat aansluitdichtheid niet kon worden aangemerkt als ORV.
5. Niettemin heeft de Raad ook nadien – in de periode van begin 2007 tot eind 2009 – nader onderzoek laten doen naar de vraag of aansluitdichtheid als ORV moet gelden. Ook aan de hand van de uitkomsten van deze onderzoeken heeft de Raad niet kunnen concluderen dat bij aansluitdichtheid sprake is van een ORV. Om die reden is aansluitdichtheid terecht niet als ORV in het ontwerp-methodebesluit opgenomen.
6. Blijkens het ontwerp-methodebesluit laat de Raad echter nogmaals nader onderzoek uitvoeren alvorens een definitief oordeel te vellen over de vraag of aansluitdichtheid een ORV is. Als een dergelijk onderzoek al opportuun is, dan wens ik met het oog op dat nader onderzoek te benadrukken dat de Raad tot dusverre onvoldoende inzicht in de gehanteerde data en rekenmodellen heeft verschaft, zodat Stedin niet in staat is geweest de juistheid daarvan te toetsen. Stedin meent dat de resultaten van het nader onderzoek alleen bruikbaar kunnen zijn indien voldoende is vastgesteld – ook door de betrokken netbeheerders – dat de data en rekenmodellen juist zijn.
7. Daarnaast laat de Raad nog in het midden of hij belanghebbenden zal consulteren over het nader onderzoek. Consultatie zal volgens het ontwerp-methodebesluit slechts geschieden "*indien nodig en voor zover mogelijk*".
8. Stedin is van mening dat consultatie niet een optie maar een verplichting is voor de Raad. Dit volgt enerzijds uit de onzekerheid die sinds 2003 bestaat over de vraag of aansluitdichtheid als een objectief regionaal verschil kan worden aangemerkt, en anderzijds uit de mogelijk bijzonder verstreckende financiële gevolgen voor individuele netbeheerders indien de regulering op dit punt wordt aangepast. Gebeurt dit niet, dat is in de optiek van Stedin sprake van een onzorgvuldig voorbereid besluit op het moment dat de Raad een besluit neemt op het punt van de aansluitdichtheid als objectief regionaal verschil. Stedin vindt steun voor deze opvatting in de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven van 3 november 2009.

De beleidsregel Aanmerkelijke Investeringen

9. Stedin heeft reeds in een aantal procedures naar voren gebracht dat de wettelijke mogelijkheid van extra tariefruimte voor aanmerkelijke investeringen te beperkt wordt toegepast door de Raad, mede als gevolg van de te strikte – ook niet uit de wet volgende – criteria die in de beleidsregel Aanmerkelijke Investeringen zijn neergelegd. Stedin juicht dan ook toe dat de Raad op dit moment – beter laat dan nooit! – onderzoekt of de beleidsregel aanpassing behoeft.
10. Aanpassing van de beleidsregel is onder meer opportuun omdat de netbeheerders worden geconfronteerd met grote veranderingen in de infrastructuur ten behoeve van de energietransitie. Hierbij kan het voorkomen dat netbeheerders niet allen gelijktijdig en in dezelfde mate investeringen in hun netwerken zullen doen, waardoor naar het oordeel van Stedin sprake is van uitzonderlijke investeringen die niet (direct) bedrijfseconomisch rendabel zijn. Het wettelijke instrument van extra tariefruimte wegens aanmerkelijke investeringen kan dan een goede – maar vooral ook noodzakelijke – aanvulling zijn op de huidige maatstafregulering.
11. Stedin benadrukt nogmaals dat de huidige beleidsregel en de daarin neergelegde criteria te restrictief zijn – ook gezien de wettekst en de parlementaire geschiedenis - en de wettelijke bepaling inzake extra tariefruimte voor aanmerkelijke investeringen nagenoeg tot een dode letter maken. Bovendien zijn de criteria niet of onvoldoende transparant.
12. Op grond hiervan pleit Stedin voor een herziening van de beleidsregel waarbij in ieder geval:
  1. minder strikte normen worden gehanteerd dan in de huidige beleidsregel;
  2. voldoende ruimte wordt gegeven voor de uitzonderlijkheid van een investering;
  3. transparante criteria worden gehanteerd zodat netbeheerders zelf vooraf kunnen beoordelen of voorgenomen investeringen aanmerkelijk en uitzonderlijk zijn.

De bepaling van de samengestelde ouput

13. Onverminderd het feit dat Stedin voornemens is ook een schriftelijke zienswijze in te dienen en daarbij mogelijk nog komt tot een aanvulling bij de hiervoor genoemde punten of tot een

aanvulling op andere punten, sluit ik deze mondelinge zienswijze graag af met een positieve kanttekening.

14. In haar zienswijze op het ontwerp-methodebesluit voor de derde reguleringsperiode, en vervolgens ook in de daarop volgende beroepsprocedure, heeft Stedin gepleit voor een samengestelde output die gebaseerd is op het capaciteitstarief. De kosten voor het aanleggen, beheren en onderhouden van gasnetten zijn immers voornamelijk gerelateerd aan capaciteit en in veel mindere mate gerelateerd aan verbruik.
15. Stedin is verheugd te constateren dat de Raad deze zienswijze in het ontwerp-methodebesluit heeft overgenomen.

***

*